

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttérli közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Istenkisértés.

Szeged, okt. 17.

Hogy rátérjünk arra a kétoldalu szerződésre, melyet Szapáry Gyula, ez az önérzetes, magyar voltára büszke államférfiu akar megalkudni a nemzet és egy osztrák rabló lovag emléke között, adjunk föl egy elemi kérdést. A ki sajnálja a feleletet, mondja tovább a kis fiának, majd okosan elmondja az, hogy mit gondol a dolog felől. Elég szomorú dolog az, hogy nálunk még a gyermekeknek is több érzékük van efélékben, mint a miniszterelnöknek, kit egy nemzet első hivatalnokának tett a királyi kegy.

Kinek a fejére tesz koszorut egy nemzet? Kinek a hamvaihoz megy el a ciprusággal, hogy földszitse sirját, kiról emlékezik meg virággal, kit gyászol meg könnyel?

Akit szeret, tisztel, aki előtt hódolattal vette le a fővegét, míg élt, aki nagy és nemes volt, akinek a nemzet köszönettel és hálával tartozik.

Van nekünk ilyen sok. Egy nemzet sem oly gazdag martyrokban, mint mi. Mintba csak azért formálódott volna a magyar történelem, hogy vértanukat termeljen a haza dicsőségére és gyászára. Azok a jeltelen sírok a mi drágaságaink. Jól vessen számot az erejével az, aki meggyalázni meri a nemzeti kincseket.

Szapáry ezt akarja.

Vitéz ősnék, Szapáry Péternek életéből ő is örökölt egy vonást a jellemén. Szereti a jármot, beleakasztotta nyakát az igába s huzza az osztrák ekét. Ez nem elég a nemes gróf urnak, maga mellé akar fogni mást is, egy nemzetet. Egyengeti az utat Bécs felé s darabonkint akarja áruba bocsátani egyetlen örökünket a multból, nemzeti önérzetünket.

Nem fog sikerülni. Budavára sok olyan gyalázatot látott, amelyet más ejtett rajtunk, de azt nem fogja megérni, hogy a nemzet készítse elő saját gyalázatát. Az a koszoru, melyet magyar földön egy Henczi nevü kalandor emlékkövére helyeznek, piszkos és rothadt, ha mindjárt egy rózsás tavaszt is kötnének bele. Az a koszoru olyan messze áll Magyarországtól, mint ettől a tervtől a — hazafiság.

Aki le akarja nemzete multjából tagadni az eszményt, aki gyáván meghajtja szolgaságra termett vállát, mikor egy ország élén kellene hogy álljon büszkén és bátran, mint tizenhat millió ember lelkének tolmácsolója, aki megcsókoltatni akarja velünk azt a kezet, mely megfojtogatott s bün-

bánó könyezéssel szoritja ajkaihoz azt a korbácsot, melylyel az apja hátát verték, az gyáva és hazaáruló s nem méltóságot érdemel, hanem megvetést.

Az ország, a közvélemény megvetése sujtja azt a gondolatot, hogy koszorut vigyünk Hentzi szobrára. És akinek agyában ez a gondolat megfogamzott, annak fogalma sincs arról, hogy mit akar. Nem lehet józan az az agy, mely kigondolta azt a képtelenséget, hogy ősz, becsületben megaggott magyarokkal koszoruztassa meg azt a szobrot, melyet egy hóhér gyalázatos emlékére emeltek.

Tiszteljük a katonát, ha egyesülnek benne azok az erények, melyek katonává teszik. De valakinek a sirjához azért, mert hős katona volt, még nem zarándokolunk ki gyászompával és virággal mi polgárok. Miért harczolt az a katona? — az a kérdés. A mi halottaink nem katonák voltak, hanem szabadsághősök. Amaz pedig még katona se volt, hanem egy közönséges szédelő, aki csalta a magyart is, az osztrákot is s nem érdemelte meg azt a golyót, melyet magyar honvéd lőtt a testébe.

Ha Lobkovicz herczeg a közös hadsereg nevében megbecsüli a honvédelmet, az az ő becsületére válik. A katona meghajlik azok előtt, akiknek mi mindent köszönhetünk, mert átérzi nagyságukat. Eddig is érezték, de nem jöttek hozzánk kinyujtott kézzel, hanem ököllet. Most közelednek, ígérnek koszorut is, tiszteletet is.

Örvendünk neki.

Hanem undorral visszautasítja a szerződés második felét a nemzet. Szapáry grótot, Ivánka Imrét és a többi közös hazafit nem jogositotta föl arra senki, hogy gyáván és hazug módon üzérkedjenek szívünk érzelmeivel s nemzeti nagylétünk olyan erekljéivel, melyek megértésére sem eszük, sem lelkük nincs. Szapáry gróf mint ember tegyen amit tetszik. Legyen livrés inas a Burgban, vagy térden csusszék, mint a féreg, ahoz semmi közünk. Végezze el a maga lelkiismeretével, ha ugyan még szóba áll önmagával. Hanem Szapáry Gyula, a miniszterelnök vigyázzon arra, amit a kezére bízta. Gondolja meg, hogy akinek számadással tartozik, az első sorban a nemzet, s csak azután az osztrák hatalom. Gondolja meg, hogy a türelemnek van hosszu és széles határa, de van vége is. Dölyföt, kapkodást meg tud talán bocsátani az ország. Azok értelmi és fölfogási vétségek s tökéletlen ember sok van, hanem ha a jellemén esik

felt annak az embernek, kit valami csodás véletlen s az osztrák bizalom a magyar kormány élére állított, akkor vége a türelemnek s következik a büntetés.

Ha tud emlékezni a miniszterelnök, juthatnak az eszébe alkalmas esetek. Rettenetes az, ha egy nemzet megbünteteti, aki ellene vét.

A magyar nemzet kibékült királyával, de nincs az a hatalom a föld kerekén, amelyért megtagadja tisztességét. Ezt nem kívánja sem a király, sem a császár nem kívánta soha, mert ő az első a lovagiasságban is.

És ha ez a mi jó, türelmes és becsületes népünk fölháborodik azon a vakmerőségen, melylyel ráakarják kényszeríteni arra, hogy tiszteletet mutasson ott, ahol utálattal van eltelve, hogy egy hóhér előtt térdet hajtson, ha ez a mi népünk rájön arra, hogy gyalázatba vezetik s tisztelet helyett leköpi azt a szégyenoszlopot, ki felel ezért?

Ha a béke helyett egy napon megszületik a háboru, ha a nép jogos és igaz fölháborodásában ledobja Budavár piaczaról azt a szégyenkövet, ki számol be majd a király előtt?

Ha majd azon a napon megjelenik a szurony és a puska s a katonák ünnepeén egymás vérént ontja a katona és a polgár, ki köti be a sebet a lelkén és a testen?

Magyar nemesség. Ő Felsőge lovag Oelberg Károly nyug. állományu honvédelvezredesnek és törvényes utódainak a magyar nemességet az „ördögporubai“ előnévvel adományozta.

Kitüntetések. Ő Felsőge Löw Károly zsolnai posztógyárosnak, az ipar terén szerzett érdemei elismeréséül, a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét, Szuk Lipót nemzeti zenedei tanárnak, a zenészet terén szerzett érdemei elismeréséül, és La Bonda Kálmán maros-ujvári főbányahivatali jövedéki főtisztnek, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréséül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Birói kinevezések. Ő felsége Sztaniszlavszky Adolf rimaszombati törvényszéki bírót a kassai ügyészséghez ügyészsé; továbbá Bódy László fehérgyarmati, járásbíróági albiró a fehérgyarmati, dr. Hegyesy Győző brassói alügyészt az oklándi és Wittich Károly erzsébetvárosi alügyészt a medgyesi járásbíróshoz járásbírákká; végül Mazlanek Róbert, a kassai ítélőtáblához berendelt törvényszéki jegyzőt a besztercebányai törvényszékhez, Schmidt Miklós dettai járásbíróági aljegyzőt az oravicabányai, dr. Kohányi Viktor temesvári törvényszéki aljegyzőt a fehértemplomi és Vidovich Ferencz pestvidéki törvényszéki aljegyzőt a szentendrei járásbíróshoz albirákká nevezte ki.

Nézzük a 100 frt állami adón felül fizetők jövedelmét. Az adóhivatal számítása ez:

A földadó czimén: 65,381 frt 98 és egynegyed kr.

A házbéradó után 187,352 forint 46 kr.

Házostályadó czimén (ha ez is bérbe volna adva) 114,084 frt 19 kr.

A III. oszt. kereseti adó után 8086 frt 51 kr.

A IV. oszt. kereseti adó után 8086 frt 10 kr.

Tőke-kamatadó czimén 47,241 frt 63 krajczár.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok üzleti adója czimén 65,800 frt 50 krajczár.

A 100 frtnál több állami adót fizetők adóalapul szolgáló évi jövedelme tehát összesen 1.123,965 frt 37 kr.

Levonva ebből is az egy évi adó (az általános jöved. pótdadó nélkül) 132,186 frt 73¹/₂ kr. összege, továbbá az egy évi betáblázott kamatteher, vagyis 123,131 frt 41 kr., marad tiszta jövedelem **887,911 frt 85 kr.**

Adjuk most már össze a két csoport jövedelmi summáját:

I.	1.297,614 frt 76 ¹ / ₂ kr.
II.	887,911 frt 85 kr.

Összesen 2.185,526 frt 61¹/₂ kr.

rug tehát Szeged lakosságának egy évi tiszta jövedelme.

Ez a monstre számadás az 1890. évi adók alapján készült el a napokban megy föl a miniszterhez.

Lelkész beigtatás.

A református községben.

Szép ünnepe volt a szegedi ev. református egyházközségnek. Vasárnap igtatta be hivatalába ujonan választott lelkészét, Bereczk Sándort, ki évek óta volt az eklézsiában segédlelkész és már az alatt teljes mértékben megnyerte nemesak hitsorsosainak szeretetét és becsülését, de a szegedi társadalom rokonszenvét is.

A beigtatási ünnep a ref. templomban folyt le, ahol ez alkalommal megjelentek a meghívottak közül: Pálffy Ferencz polgármester, dr. Lázár György h. polgármester, Kovács Albert iskolaszéki elnök, dr. Löw Immanuel főrabbi, Várhelyi József rókusai s. lelkész, a reform. egyházközség presbiteriuma Polgár László főgondnok vezetése alatt és nagy diszgyűlekezett a község hiveiből.

A hmvásárhelyi pap kollegáinak, Pap Imrének, Tere Gyulának és Csapó Péternek kíséretében megjelent új lelkészt Szabó János Békés-bánát egyházmegyei esperes igtatta hivatalába, emelkedett, szép beszéddel üdvözölve a kiváló képzettségű fiatal papot, ki a szószéket megkapó szép és szónoki hévvel elmondott prédikációval foglalta el.

A beigtatás vallási ünnepélyét fényes lakoma követte a Tisza-szálló kistermében, melyen a következő meghívott vendégek vettek részt: Szabó János esperes, Pap Imre, Tere Lajos, Csapó Péter hmvásárhelyi lelkészek, a lelkész édes anyja, öz. Bereczkné urnő és sógornője Bereczk Péterné urnő, Thomay József, dr. Löw Immanuel, Jevrics György, Várhelyi József lelkészek, Pálffy Ferencz polgármester, Kovács Albert iskolaszéki elnök, Muskó Sándor törvényszéki elnök, Kulinyi Zsigmond, dr. Lipcsey Ádám lapszerkesztők, Hatzinger Sándor börtönigazgató, Polgár László főgondnok és a presbiterium tagjai közül Báthy Imre, Duka Marczel, Kis Lajos, Kis-pál Sándor, Kalmár István, dr. Köhegyi La-

jos, Körösi Lajos, Magay Lajos, Nyiry Bálint, Pap Dezső, Polgár Péter, Varga Sándor.

Ebéd fölött egész sorát mondták el a felköszöntőknek. Az első poharat Bereczk Sándor emelte vendégeire, felköszöntvén később egyházközségének előjáróit és hiveit. Szabó János esperes a beigtatott lelkész édes anyját, Polgár László Bereczk Sándor lelkészt és Pálffy Ferencz polgármestert, Löw Immanuel Szabó János esperest, Körösi Lajos Polgár László főgondnokot, Szabó János jelenlevő pap társait, Báthy Imre a sajtó képviselőit, Kulinyi Zsigmond és Lipcsey Ádám lapszerkesztőket éltette. Pálffy Ferencz polgármester a ref. egyház gyarapodásáért emelt poharat. Felköszöntötték még Kovács Albert iskolaszéki elnököt, Muskó Sándor törvényszéki elnököt, a város hatóságát és közönségét stb.

A kolera.

A járvány-bizottság ülése.

— okt. 16.

A vasárnapi járvány-bizottsági ülés olyan forma képet adott, mintha békés foglalkozású beameretek ültek volna össze valami jámbor bankett megbeszélésére. A kedélyek teljesen nyugodtak s csendesesen viselik magukat az idegek, mert hiszen az első három eset óta Szegeden nem fordult elő újabb kolera-betegedés, csak egy és a föl sem lépett járvány valószínűleg megkíméli a várost.

Az ülésről a következő tudósítást adjuk:

Elnök: Pálffy Ferencz polgármester.

Előadó: Dr. Faragó Ödön városi főorvos.

Jegyző: Szücs József rendőrségi fogalmazó.

Jelen vannak: Rainer József főkapitány, dr. Andrássy, dr. Singer, dr. Kovács, dr. Schreiber, dr. Rex, dr. Regdon, dr. Köhegyi, dr. Cserey, dr. Aigner, dr. Spitzer, Csónka Ferencz, Tóth Antal bizottsági tagok.

Dr. Faragó Ödön városi főorvos jelenti, hogy szombaton déli 12 órától vasárnap délig két kolera-gyanus esetet jelentettek be, illetőleg a sok bejelentés közül két esetben állapították meg azt, hogy összefüggésben áll a járvánnyal.

Sipos Anna kolera-ban, Lászlóné, Balogh Anna pedig kolera-ban szenved.

A többi bejelentésnél bélhuratot konstataáltak az orvosok. Jóra fordult a beteg katonák dolga is. Öten lettek beszállítva a megfigyelő kórházba s négyen már majdnem teljesen fölgyógyultak. A börtön betegeknek állapota is jobbra fordult.

Figyelmeztetni kívánja a főorvos a gyakorló orvosokat arra, hogy a rendőrlakotnyában és a központban elhelyezett jeget csak kolera-gyanus betegek részére utalványozzák, mert különben beállhat az az eset, hogy a különben sem nagy jégkészlet idő előtt elfogy.

A jelenlevők tudomásul veszik az értesítést.

Dr. Rex indítványozza, hogy a nyers korból használatát csakis kifolyók és csatornák fertőtlenítésére engedélyezze a járványbizottság, s más célra tiltsa be az elárusítást.

A bizottság nem fogadja el az indítványt, mert az ellenkezne a tegnapielőtti ülés határozatával, mely szerint korból csak úgy árusítható el, ha világosan jelezve van foktartalma. Ez elejét veszi minden félreértésnek a fertőtlenítésben.

Egyéb tárgy nem lévén, az ülés véget ért.

*

— okt. 17.

A mai ülés délután öt órakor kezdődött. Pálffy Ferencz elnökölt. Az előadói

tisztet Faragó v. főorvos, a jegyzőt pedig Szücs József r. jegyző végezte.

Elnök megnyitja az ülést, fölhívja az előadót jelentésének megtételére. Faragó dr. előadó örömmel jelenti, hogy az utóbbi 24 óra alatt kolera-betegedés nem történt, s kolera-gyanus eset sem fordult elő.

A bizottság tudomásul veszi a jelentést

Előadó bemutatja a belügyminiszterhez terjesztendő időszakos jelentést a kolera-járvány állásáról. E szerint a járvány tartama alatt összesen 6 kolera-eset fordult elő. Ebből 3 halálos kimenetelű volt, 3 pedig gyógykezelés alatt áll.

Az adatok igen megnyugtatók s remélhető, hogy a jelenlegi óvintézkedések betartása mellett nincs mit tartani a kolera erősebb föllépésétől.

A kolera betegei.

A szombatról vasárnapra virradó éjjelen, mint már említettük, több megbetegülés történt. Ezek azonban, mint utólag konstataálva lett, nem kolera-betegek.

A kis Székely Mariska betegsége gyomorhurut, ugyanebben a bajban van a két rab s egy fogoly, akiket a mars-téri csillagbörtönből vittek be a megfigyelő kórházba.

A megfigyelő kórházba vittek legtöbbjének az állapota javul és nem ad okot az aggodalomra. A pénteken gyógykezelés alá vett tartalékos honvédek közül többen már el is hagyták a kórházat s bevonultak az ezredükhöz.

Tegnap délelőtt azonban megnyit az ujszegedi kolera-kórház is s befogadta az első olyan beteget, akinél az első megvizsgálásnál konstataáltak a járványorvosok az ázsiai kolera-t.

Ez a beteg Sipos Anna, béres neje a Czinner-féle bérleten (Balogh-major), a rókusai sertésakol-telepek mellett. A lakást, amelyet az urával együtt birt, fertőtlenítettek s bezárták. Szorgos dezinficiálást végeztek a lakás környékén is.

Tegnap délután a hétvezér-utca 8-ik szám alatt betegült meg Lászlóné Balogh Anna kofaasszony. A megfigyelő kórházba szállították. A betegsége kolera.

A vasárnapról hétfőre következő éjjel nem történt megbetegülés.

Ma délelőtt az árva házban történt egy gyanus eset. Fähring Katalin családleány betegült meg, aki eddig egy szobában halt az intézetbeli gyermekek egy részével. Ezt a beteget a megfigyelő kórházba vitették.

Kolera a közelben.

Török-Becsén terjed a kolera. Levelünk legutóbbi tudósítása a következő:

Tegnapi levelemben említett kolera-beteg ma meghalt. Míg ez a szerencsétlen ember, Raitya Nita a városban kívül levő barakban a halállal vívódott, ezalatt atyja Raity Loja a városban levő lakásán hirtelen megbetegedett s még előbb kiszenvedett, mint a fia.

A kettős haláleset nagy izgalmat keltett városunkban, ami fokozódott akkor, midőn ugyanezen napon egy harmadik súlyos kolera-betegedést is jelentettek, mely szintén halállal végződött. A harmadik áldozat egy 22 éves legény.

*

Oktober 18-án reggel 4 óra.

Egész éjjel semmi olyan eset nem adta elő magát, amelyen a kolera tüneteit meg-

lehetett volna állapítani. A járvány ugy lát-szik teljesen szűnőfélben van, mely körülményt szívesen konstatálunk az aggodalmas közönség megnyugtatójára. Délután az iskola-utczában beteg lett egy asszony, de ennek állapota se ad semmi okot az aggodalomra.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 17-én.

(Távirati tudósítás.)

Vihar előtt.

(A budai honvédszobor ügye.)

Vihar előtti hangulat uralkodott a ma megnyitott Házban. Már tegnap elterjedt a hire, hogy Eötvös és Ugron beszélni fog a magyar nemzeti érzületet meggyalázó merényletről. A karzat zsufolásig megtelt jobbára előkelő közönséggel. A nemzeti színház több művésznője is csak nagynehezen tudott helyhez jutni a 3-ik és a 4-ik sorban.

Mindenki föl volt hangolva. A t. Ház zugott, mint egy méhkas, de a vihar nem ma tört ki.

Eötvös és Ugron holnapra halasztották felszólalásaikat a ház beleegyezésével. Mikor erre nézve megtették indítványait, a nekihangozt karzaton a családás moraja hömpölygött végig.

De azért az ülés, bár rövid volt, mégis elég érdekesen folyt le. A hangulat izgatott.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Elnök Bánffy Dezső báró 12 órakor megnyitva a gyűlést, a különféle bemutatások után bejelenti Rudnai főispán lemondását.

Bemutatja a budai honvédszobor leleplezésére szóló meghívót. (Károlyi Gábor: Küldje vissza.)

Eötvös Károly kijelenti, hogy a budai honvédszobor tárgyában óhajtott volna hozzászólni. Minthogy azonban a házhoz ez a meghívó érkezett, indítványozza, hogy felszólalását holnap tehesse meg.

Ugron Gábor. Ha Eötvös Károly indítványa elfogadatik, akkor ő is kéri a házat, hogy a bejelentett felszólalását holnap tehesse meg.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök indítványozza, hogy az ajánlatokat a ház fogadja el. (Helyeslés.)

Elnök ennél fogva határozatilag kimondja, hogy a budai honvédszobor bizottság meghívója fölötti tárgyalás holnapra tüzetik ki, mikor is a gyűlés fél 12 órakor kezdődik.

Madarász József indítványozza, hogy a holnapi gyűlésen más tárgy addig, míg a szoborbizottság meghívója fölötti tárgyalás be nem fejeztetik, ne vételessék elő. (Helyeslés.)

Elnök ily értelemben mondja ki a határozatot, miután az természetes is.

Végül Lukács Béla keresk. miniszter beterjeszti az aldunai csatornának mélyítésére vonatkozó törvényjavaslatot s jelentést terjeszt elő a Nagy-Károly somkúti vasut engedélyezése ügyében.

Ujdonságok.

— Okt. 17.

— Nem sikerül a ráíjesztés. Ma volt a kincstár nagy napja, amikor a fogyasztási adók licitációjával rettenetesen rá akart íjeszteni a városra, amely nem hajlandó még az eddigi áldozatokon is tulajdonítani az ő telhetetlen zsákjába a bérletet. Hát ha a város nem ad 329 ezer forintot, licitálunk — mondta a miniszter — s ugy cselekedett az ő szegedi képviselője, a szegedi finanszió, mely ma délelőttre készítette el a nagy öböt, hogy a városra ráíjeszzen alaposan

Ott voltak a licitációin: Csizsár pénzügyigazgató, a kincstár képviselője és a nagy dob. Egyéb senki. De kíváncsiságból elmentek oda a város képviselői is, Pálffy Ferencz polgármester és László Gyula tanácsnok, konkurrens vállalkozónak azonban se híret se hamvát nem találtak ott. Így sikerült ráíjeszteni a városra ezen a mai napon. Különben a kincstár képviselője a fogyasztási adó kikiáltási árát 361,000 frtocs-kában állapította meg. Kikiáltó lett is volna, de még hallgatója se akadt. A város képviselői persze megelégedve távoztak és azon gondolkodtak, hogy kár volt olyan áldozatkész ajánlatot tenni a pénzügyminiszternek, mint amint a város tett. Különben pedig a pénzügyigazgatóság holnap és holnapután folytatni fogja a ráíjesztési kísérletet, mert három a magyar.

— Halas Szeged érdekei ellen. Dr. Ivánkóvics Sándor városi főügyész most számolt be a tanácsnak halasi utjáról, hova Gróf János utibiztossal Szeged város képviselőjében utazott el. Halas városa ugyanis mozgalmat indított a pestmegyei belvizek levezetésére nézve. Nem akarnak egyebet, mint a Jankovics Miklós kormánybiztos által 1883-ban betömött, jogszületlan csatornát kibontatni s ez által a pestmegyei vizeket Szegedre és környékére bocsátani. Ivánkóvics főügyész természetesen tiltakozott Szeged város nevében a terv ellen. Érdekesebb Majsa község álláspontja. Ez a község Halas mellett fekszik s szintén érdekében állana az, hogy a betömött csatornát kibontassanak, de elmulasztották a bíró uraimék idejekorán bejelentéssel élni s így ha meg is engedné a miniszterium a csatornát kibontását, semmi hasznuk se lenne belőle, mert nem vezetné tovább a vizeket engedély nélkül. Ilyenformán állván a dolog, a község is Szegedhez csatlakozott álláspontjára nézve. A Halasiak tervéből annál kevésbé lesz valami, mert Zlinszky Imre kulturmérnök hatósági szakértő is a szegedi főügyész álláspontját tette magáévá s ilyen alakban teszi meg előterjesztését a földművelésügyi miniszteriumhoz is.

— Párba-ügy a törvényszék előtt.

Sima Ferencznek, a szentesi országgyűlési képviselőnek egy régóta huzódó párba-ügyét tárgyalja a héten a fenyítő törvényszék. Szentesi viadal volt ez is, amelynek az előzményei az ottani párt-viszonyokból kifolyó küzdelmek voltak. Az ügy egyszer ki volt már tűzve tárgyalásra, azonban az időközben képviselővé választott Simát a mentelmi joga miatt előbb ki kellett kérni az országgyűléstől s így a tárgyalást elhalasztották. Az országgyűlés Sima mentelmi jogát azóta az ügyesség kértére fölfüggesztette s a végtárgyalás most már megtartható lesz a héten. A tárgyalás napjaul október 20., csütörtök délelőtti van kitzúve.

— Eset a városi pénztárban. A szombati közgyűlésről szóló tudósításnak azon részére, mely Wagner Gyula felszólalását tartalmazza, maga a felszólaló városi képviselő annak a kijelentését tartja szükségesnek, hogy a városi közpénztárban eltűnt összeget az illető iskolai szolga a közpénztárnoktól átvéve, a hivatalhelyiség legközelebb eső asztalán feledte.

— A szabadkaiak és Mamusits prépost. Therezia napján nagy ünnepséget tartanak a szabadkaiak, annak emlékére, hogy városukat Mária Terézia tette szab. kir. várossá. Tegnapi volt Terézia napja s a Teréz templomban, honnét Mamusits prépost a himnuszt kitiltotta, ünnepi misét tartott a rövid idő óta híressé lett plébános. A templom előtt mozsarak durrogtak, a prépost ünnepi díszben várta a hatóságot, a hatóság azonban ez alkalommal nem jelent meg, nehogy ujabban is hazafiatlan magaviseletre

adjon alkalmat a tapintatlan prépost-plébánosnak.

— Beszámoló. Hock János országgyűlési képviselő tegnap tartotta meg beszámoló beszédét Csongrádon. Szép beszédét sokan hallgatták végig s nagy közönség vett részt a banketten is, mely a beszámoló után következett.

— Utazó angol színésztársaság. A Szeged Rókus vasuti állomásnál nagy élénkség uralkodott ma reggel. Egy ötven tagból álló angol színésztársaság utazott keresztül Szegeden. Gráczból jönnek és Bukarestbe mennek. A feleszámu urakból és nőkből álló társaság nagy ostrom alá vette a restaurációt s egyikük rettenetesen kérkedett azzal, hogy megevett egy adag paprikás húst. A jobbára veres haju missek éppen nem látszottak hidegvérű angoloknak. Vidám, kedélyes bohém nép volt valamennyi, négy szép szőke leány közülök nagy bátran nyitott be Weissenhahn állomásfőnök irodájába s helyet foglaltak a divánokon. Valószínűleg váróteremnek nézték az irodát. A dolgáról visszatért állomásfőnök meglepetve látta a vendégeket az irodában. A helyzet humorossá vált azért, hogy nem tudták megérteni egymást, mert a missek csak angolul beszélnek. Nagysokára értették aztán meg, hogy hol vannak. Az angol színészcsapat a déli vonattal tovább utazott.

— A tanügyi bizottság ülése. Általános bielelem az, hogy midőn valamely ügyet bizottságnak adnak ki, ez az ügy többnyire már el van odázva, de gyakran el is van örökidőkre temetve. Dicséretes kivételt tesz e tekintetben az iskolaszék népiszkolai tanügyi bizottsága. E bizottság ügybuzgó elnöke, Fluck Ferencz alig kapja kézhez a kiadott ügyeket, időt s fáradságot nem kímél, míg azok a bizottság buzgó tagjai által letárgyalva s az iskolaszéki ülésre szakavatottan előkészítve nincsenek. A népiszkolai tanügyi-bizottság, melyen Fluck Ferencz elnöklete alatt jelen voltak Ferenczy János, Gál Ferencz, Nemeskay István, Obláth Lipót, Polczner Jenő, Szendrői János, Tóth Antal népiszkolai felügyelő és Tóth Gyula, vasárnap délelőtti ülésén tárgyalta az 1891/92-ik tanév zárvizsgálatairól beérkezett jelentéseket, nemkülönben az igazgató-tanítók évi jelentéseit. Az átvizsgált jelentésekből kitzúnt, hogy a taneredmény a múlt tanévben általában jó volt a belterületen, s a külterületen is dicséretes. Javasolja a bizottság, hogy azon külterületi tanítóknak, kik kötelességükön túl a házi ipar és női kézimunkában is szép eredményt mutattak föl, az iskolaszék elismerését nyilvánítsa. Általában a beérkezett jelentésekből azon örvendetes benyomást merítette a bizottság, hogy a külterületi tanító-kar ügybuzgósággal, mondhatni lelkésedéssel iparkodott megoldani terhes föladatát, mely munkásságért kiérdemli a hatóságnak nem csak erkölcsi, hanem hisszük, anyagi elismerését is. Javasolja a bizottság a móravárosi negyedik leányosztály fölállítását, miután e czéira az új helyiség már elkészült. Nem odázható el tovább az ujszegedi iskola ügye sem. It a fiu- és leánytanulók külön választását s alkalmas iskolaépület emelését javasolja a bizottság. Hosszu s alapos vita volt a segédtanítói állások ügyében. Egyhangu javaslata a bizottságnak ez ügyben az, hogy a segédtanítók, ha három évig megelégedésre működtek, minden további választás nélkül lépjenek elő rendes tanítókká.

— Betiltott programbeszéd. Ujvidéken nagy előkészületeket tettek Visontai Soma országgyűlési képviselő fogadtatására. A tervezett fogadtatási ünnepségeket azonban — mint nekünk írják — betiltotta a város polgármestere. A betiltás azzal van idokolva, hogy a kolera járvány az országban föllépett több helyen, sőt a város szomszédságában is, mi okot adott arra, hogy

minden nagyobb csoportosulásnak eleje vétessek. A betiltó végzést úgy szólván a legutolsó pillanatban kézbesítették a rendező bizottság elnökének, miből sokan azt következtetik, hogy a polgármester rosszkaratu czélzattal intézkedett a kolera-járvány köpenyege alatt, valójában pedig nem akart egyebet, mint azt, hogy a függetlenségi és 48-as párt tagjaival hatalmát éreztesse.

— **Villamos vasut Szabadka-Palics között.** A szabadka-palicsi vasut közigazgatási bejárását f. hó 8-án tartották meg, a keresk. miniszterium, az államvasutak, a mérnökség és Szabadka város kiküldötteinek jelenléte mellett. A villamos vasut tervezését egyhangulag elfogadta a bizottság.

— **Kolerás-koszt a börtönben.** Az igazságyügyminiszterium a kolera-járvány tartamára elrendelte, hogy azon rabok, akik gyöngélkednek, reggel és este levesben és két deczi borban részesüljenek. A foglyok már nagyobb kedvezményben, amennyiben — ha gyöngélkednek, — egy félliter bort kapnak naponként. A kedvezményes rabok kiválasztásával dr. Regdon Károly börtönorvos lett megbízva, aki tegnap 49 rabot s néhány vizsgálati foglyot jelölt ki a kedvezményes táplálkozásra s borporczióra.

— **A kis zsaroló.** Kapta magát W. N. városi végrehajtó és a saját zsebére kezdett „végrehajtani“ olyan módon, amit körülírás nélkül zsarolásnak hívnak. A kis zsaroló hajlandó volt a „reá bizott“ adózó polgárokkal bizonyos föltételek mellett — egyezkedni. Ezek a föltételek nem annyira a városi adóhivatal kasszája, mint inkább a saját uri zsebe körül csoportosultak. De hamarosan rajtavesztett a kiváló fináczkapacitás a manőveren. A gazdája, Fodor szenátor, ma irgalmatlanul elcsapatta ő kigyelmét.

— **A tisztii ellenőrzési szemlék elhalasztása Szegeden.** Közöltük, hogy a honvédelmi miniszter a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg elhalasztotta a legénységi állományba tartozó tartalékos katonák ellenőrzési szemléjét Szegeden, tekintettel a kolera-járványra. Most arról értesítette újabban a várost, hogy a kolera miatt az idén a tartalékos tisztek szokásos évi szemléje is elmarad.

— **Sajtópör a „Szentesi Lap“ ellen.** Csathó Zsigmond alispán a Szentesi Lapban róla megjelent sértő cikkeért a lap szerkesztője, Sima Ferencz ellen megindította a sajtópört.

— **Rabló mesterlegények.** A dorosmai országon történt rablás tettesseinek a nevét kinyomozta a rendőrség. A rablók, akik a csöngölei öreg Kovács Albert gazdának 154 forintját vitték el, mint jól sejtették, két vándorló mesterlegény s egy pinczér. Kinyomozták, hogy a rablás után Szegeden mentek át s hogy ezidőszent hol vannak, nem tudják, de valószínűleg hamarosan kézre kerülnek. A tettesek Pogány János gyöngyösi kovácslegény, alacsony, barna ember, Felföldi Sándor pinczér és Kronschnabel György gyöngyösi 37 éves nyergessegéd. A rablás színhelyén hagyott táská és pipa Kronschnabel tulajdonát képezi. A rendőrség Félegyházáról tudta meg ketőnek a nevét, ahol legutóbb megszállva voltak, a nyerges pedig Győrött dolgozott nemrég s onnan kapták meg róla sürgönyileg a személyleirást. A rendőrhatóságok sürgöny útján értesítve vannak a szökésben levő rablók pontos személyleirásáról.

— **Boszniából.** Három évet kiszolgált „örög gyerekek“ utaznak hazafelé Boszniából. Szatmár-Németiből való fiúk, akiket a vonat hoz hazafelé a görbe országból, minaretes török városokból. Két tiszt vezetése alatt háromszázan vannak a fiúk, akik hol-

nap délelőtt 11 órakor érnek a szeged-rókusai állomásra. Szegeden egy napi pihenőt tartanak s az állomás közelében lesznek ezen idő alatt magánházaknál elszállásolva.

— **Akasztott ember.** Ösmeretlen öngyilkost talált tegnap a rendőrség a boszorkány-szigeten. A fűzes sűrűjében lógott egy fán a középkori férfi hullája. Régen ott lehetett már, félig rothadásnak indulva lógott a kötélén. Az arcza teljesen fölismerhetlen már, azonban az látszik rajta, hogy bajusza nem volt. A koponya teteje kopasz, kevés haja fekete színű. Semmi írást sem találtak nála, ami a kilétét megmagyarázná. Öltözete: csizma, barna kockás nadrág, rövid sötét kék kabát, fehér mellény, kockás, sárgás ing, barnássárgás csikkokkal, nyakkendője nem volt. Alatta puha fekete kalap hevert a földön. A rejtélyes öngyilkos holttestét a kórházba, onnan a temetőbe vitték.

— **Szegedi szabadalom meghosszabbítása.** A Pálffy testvérek szegedi vasgyárának egész halom szabadalma van. Ezek közül hosszabbított meg most egyet a miniszter, a „sajátszerű eljárást a paprika hüvelyek aprózására“. A szabadalom meghosszabbításáról értesítette a várost.

— **Tanyai rablók.** A csillagbörtön megint egy új lakót kapott a kunágotai Murecsán Gábor személyében, aki megrabolta Arallány István nevű társával egyik czimborájukat, Kobzás György kanászt. A pusztán támadtak reá, leteperték a földre, megkötözték s betömtek a száját földdel. Azután megrabolták. Elvették tíz forintját, a tájtékpipáját, meg a karikás ostorát. A csendőrség Murecsánt letartóztatta, Arallány azonban megszökött.

— **Jótekonycélú előadás Nagylakon.** Nagylakon tegnap műkedvelő-társaság jótekonycélra zeufolt ház előtt adta elő a „Szegény Laczit“, Balassa dr. szegedi ügyvéd népszínművét, amely a szegedi színpadon került először színre. Ugyanezt a darabot a napokban Makó is bemutatja Győlött.

— **Az ügyvéd ur hamis tanujai.** Az aradi törvényszék előtt Curtitü Moses ügyvéd és két társa ellen hamis tanu szerzés miatt folyik fenyítő eljárás. Egy polgári perben állítólag két hamis tanut állított az ügyvéd és ezekkel bizonyította, hogy ügyfele a töle követelt tartozást kifizette. Az egyik tanu Gombos Simon szaturói tanító, a másik Argyelán Simeon, Curtitü irnoka. A fenyítő vizsgálatot Ursics Vazul vizsgálóbíró vezeti, ki a két tanut az ellenük fölmerült gyanus okok alapján tartóztatta.

— **Lóhaj.** Rossz idő jár a szegedi lovakra is, mióta bennetelejtették a csikóménésben hetekig a kóros lovat, azóta csak úgy hullanak a jószágok jobbra-balra. A hetedik vagy nyolczadik takonykóros lovat bunkózták és földeltek el tegnap. Csányi Pál tulajdona volt ez a ló, amelyet a csikóménésből hozott haza, még mielőtt ott a nyavalyát konstataáltak volna. A csikóménést azóta 60 napi zár alá vették. A takonykóron kívül a lépfene, a száj és körömfájás nyavalyák is föllépnek itt-ott. Legutóbb lépfene-eset fordult elő Góra Ferencz istállójában, Zsótér Bertalan egy jószágán pedig a száj- és körömfájás ütött ki.

— **Vadállatok.** Ocsmány bünöket jelenenek a délvidékről. Az egyik Ruszkabányán történt, ahol Doda János béres Neon Flóra siketnéma kis leányon követte el nyomorult tettét, a másik Titelen esett meg, ahol a bünös Lippa Sejun 61 éves öreg ember s az áldozat magának a vadállatnak nyolcz éves mostoha leánya. A tetteseket letartóztatták.

— **Óratolvaj a színházban.** Egy fiatal embernek egy ismeretlen tettes kilopta a

zsebéből értékes ezüst óráját. Az óra körülbelöl harmincz forint értékű. Szekula rendőrbiztos, kinek azonnal jelentést tettek a dologról, megindította a nyomozást, de eddig minden eredmény nélkül.

— **Elveszett emlék.** Vasárnap délután a Stefánia-sétátéren egy igen becses emléket képező „rubin“ kő veszett el. A szives megtaláló kéretik azt e lap kiadóhivatalában átadni, hol illő jutalomban részesül.

A Dugonics-társaság.

A igazgató-tanács első ülése.

A Dugonics-társaság igazgató-tanácsa vasárnap d. e. tartotta meg első ülését dr. Lázár György elnöklete alatt. Az ülésen kedvező benyomást tett Reizner János alelnök megjelenése, aki engedve a társaság óhajának, ezzel manifestálta azt, hogy az alelnöki tisztelet elfogadja. Belépésével az egybegyűltek megéljeneztek. Jelen voltak az ülésen: Reizner alelnök, Magyar Gábor osztályelnök, Kulinyi Zsigmond, Káplány Géza igazgató-tanácsosok, Bekafi Antal főtitkár, Kiss Lajos és Kemecsey Jenő osztálytitkárok. Az első ülés tárgyait jobbra adminisztratív intézkedések, a társaság financiai és a közel jövő programjának megbeszélése képezték.

Az elnök jelentést tett arról, hogy Tisza Lajos gróf alapítványa a szeged-csonrádi takarékpénztárhoz megérkezett, miről a takaréktár értesítette. Az alapítvány-összeg további rendelkezéseig ott letétben marad.

Reizner János alelnök azt ajánlotta, hogy alapítványi oklevél készíttetnék az összegről, miután azonban az adományozó alapítványát a társaság szabad rendelkezésére bocsájtotta, az igazgató-tanács fölöslegesnek találja alapítványi oklevél készítését. Elhatározta továbbá, hogy Tisza Lajos grófhhoz köszönő levelet intéz. Ami az alapítvány kamatait illeti, azokat az alapító intencziói szerint fogja a társaság 3 évenként odátelni. Esetleg kiegészíti a 3 évi kamatok összegét, hogy kerek summa legyen — 300 koronára.

Ugyancsak az alelnök fölszólalására az igazgató tanács azon alapító tagoktól, akik részletekben fizetik az alapítványi összeget, kötelező irat vétetik.

Foglalkozott ezután az igazgató-tanács a diszközgyűlési ünnepély kérdésével. A többség azt határozta, hogy a kolera-veszély miatt bizonytalan időre halasztassék el a megnyitó ünnepély. A tárgynál fölmerült a jövő hó első felében Kecskeméten tartandó Katona-ünnepély, melyen a Dugonics-társaság is képviselve lesz.

A társaság pénztáraoki és ügyészi tisztségei még nincsenek mind betöltve. Az igazgató-tanács pénztárnokul Gerle Antal nyugalmazott városi pénztárnokot, az ügyészi tisztségre dr. Papp Dezső ügyvédet hozza ajánlatba.

Fölvívja az első üléséből az igazgató-tanács a szakosztályokat az ügyrendezés megállapítására és a rendes tagok ajánlására. A szakosztályok tagszámainak meghatározása némi vitát keltett. Abban történt megállapodás, hogy a szakosztályok tagjainak száma arányosan alakuljon, körülbelöl ilyen arányban: 35 tag a tudományos szakosztály és 25 a szépirodalmi szakosztályban.

A társaság első tiszteletbeli tagjául Tisza Lajos grófot ajánlja az igazgató-tanács.

Az elnök előterjesztést tett a társaság ezidőszerinti anyagi helyzetéről. A jövő évi bevétel 1340 frtra tehető. Hihető azonban, hogy a taggyűjtésekkel jelentékenyen szaporodni fog ez az összeg. Megállapította végül az igazgató-tanács a főtitkár tisztelet-díját.

A kisteleki lóköltő banda.

— Nemes Nagyké bandája. —

Az a kisteleki lóköltő banda, melynek Nemes Nagy Antal volt a feje, mint már jeleztük, bent ül a szegedi csillagbörtönben s nem egy hamar szabadul.

Ezzel a fogással nagyot lendített a puszták közbiztonsági állapotán a csendőrség szegedi szakasza, melynek az őrsei Tyll főhadnagy vezetése alatt nyomoztak a banda feje és büntársai után.

Nem egy-két tolvaj pásztorember volt ez, hanem egy szervezett társaság, szervezve lopásra, bűnre, passzushamisításra. Mint a vizsgálat kiderítette, a bandának tagjai voltak nagy területen, Csongrád-, Arad-, Temes-, Torontál- és Krassó-Szörénymegyékben. Most már a banda fejei jórészt be vannak fogva s bajosan üzhetik tovább ezt az üzletszerű lóköltést, amelyet eddig leginkább Pest megye alsó részén gyakoroltak.

Fáradtságos, hosszú munka volt az összefogdosásuk s Tyll főhadnagy, aki Hubert őrmesterrel folytatta a nyomozást, bejárta ebben a bűnügyben mind a fönt említett megyéket. A csendőri nyomozás Szegedről kiindulva átment Makóra, onnan Nagylakra, Pécskára, Varjára, ismét Pécskára, Nagylakra, Apátfalvára, innen a fonál visszavezetett Nagylakra, majd Szemlakra, Egresre, Pészakra, onnan Aradra, Világosra, Pankotára. Azután Arad, Temesvár, Versecz, Zsebely, Csákova, Zombolya, N.-Czeruya, Kikinda következett. Innen kezdtek a nyomozás szálai visszatérni Szegedre, ahonnan Kistelekre, ahol megtalálták a banda vezetőjét, Nemes Nagy Antalt.

A nyomozás akkor kezdődött meg, mikor Harkas Imre szeged-felsőtanyai gazdának ellopták három lovát kilencszázforint értékben.

Említettük azt már, hogy a lovak ketjét a csendőrség Pécskán találta meg olyan embereknél, akik azokat rendes járulatokkal ellátva, jóhiszeműleg vették ott a vásárbán.

Kitűnt, hogy a Temesvár város pecsétjével ellátott és Aradon átírt járulatok hamisak.

A csendőrség gyanuja Nemes Nagykékre fordult. Elfogták Nemes Nagy Antalt s a fiát, Ferenczet, régi híres lóköltőket. A vévők fölismertek őket.

— Ezekről vették.

Volt még egy harmadik rokon is a bandában, Nemes Nagy Pál. Két társa elfogatásáról értesülve, megszökött Kistelekről, azonban Hubert őrmester, aki szintén ebben az ügyben nyomozott, Nemes Nagy Pált a temesvári vasuti állomáson fölismerte és elfogta.

Kiderült, hogy a passzusok készítője, illetve írója Mézáros József kisteleki ember, aki bevallotta, hogy egy forintjával szokta darabját írni Nemes Nagy Antalnak s írt már neki vagy öt-hat darabot. Ezt is befogták.

A temesvári bélyeggel ellátott és Aradon átírt járulatok miatt nyomozást kellett tartani e két városban is. Az eredménye az, hogy Temesváron egy darab Csongrád megye hivatalos számával és Kistelek pecsétjével ellátott járulatot, Aradon pedig tíz darab hamis temesvári pecsétű járulatot találtak.

Ilyen hamis passzussal vett két lovat találtak meg Gattaján Erdei Kálmán birtokosnál, ki azokat jóhiszeműleg vette. Lefoglalták. Mikor itt jártak, Baranyi Zakariás rovvott előéletű ember házába is benézett Hu-

bert őrmester. Épp ott találta Szandics Józsa gádi embert két lopott lóval. Ennek is vas került a kezére.

Azután, bár a járulatokon álnév az első, a lovak után kutattak s tizet megtaláltak és lefoglaltak.

Ezután került a sor Uti Zsigmondra, a temesvári rendőrré, aki ott a főjegyzőnél volt mint irodaszolga alkalmazva. Ez bevallotta, hogy évek hosszú sora óta lopja már a főjegyzői hivatalból a járlati űrlapokat nemes Nagyké részére, darabját 4—5 frtért, hogy hány száz lehetett, még nem tudják, de erre nézve is intézkedés történt. A temesvári adóhivatalnak a járulatokról vezetett naplójában meg van, hogy hány űrlapot adtak ki a városnak. Amiről a város nem tud elszámolni, az mind Uti polgártárs kezén veszett el.

Találtak aztán olyan járulatokat is, amelyek eredetileg nem hamisak, csak azután hamisították meg. Ilyen az, amelyet Temesváron találtak. Ez csongrád megyei s kisteleki pecséttel van ellátva. Ezt eredetileg Tolnafi kisteleki jegyző állította ki egy sertésre, amely Nemes Nagy Pálné Sipka Kovács Teréz tulajdona volt.

Ezt Nemes Nagy Pál választóvizsel kimosta a járulatból és átíratta lóra.

Tehette, mert van hozzá elég kézi ügyessége. Sokat tud. Tizenöt évi fogsága alatt az olajfestészet is megtanulta a börtönben a vén lóköltő.

Az ezen passzussal eladott lovat is megtalálták, bár őt kézen ment már keresztül, Pécskán Mezei Péter gazda tulajdonában.

Nemes Nagy Antal kisteleken sertés-vágással foglalkozik. Ez a polgári, illetve nappali mestersége. Nem lehetetlen, hogy csak azért űzte, hogy sertésjárulatokhoz jusson ez által, melyeket aztán a lopott lovakra hamisított, hogy tudhasson rajtuk.

Igaz ugyan, hogy a levágott sertések után be kell szolgáltatni a hatósághoz azonban, Nemes Nagy Antal ezt sohasem tette s a kisteleki előjáróság nem is követelte tőle. Ezt a hanyagságot aztán alaposan igyekezett kihasználni a lóköltő.

A szervezett banda tagjai bent vannak már a csillagbörtönben s reményleni lehet, hogy a kisebb bűnösök s a vezérek „elhul-tával” nem fognak olyan sűrűn „operálni” a pusztákon mint eddig.

Színház.

Éjjel az erdőn.

— Tegnap. —

Rákosi Jenő kitűnő, jó kedvvel és drámai erővel megírt, tösgyöker és magyar alakokkal kiteremtett népszínműve jó előadásban ment tegnap este a színházban.

Dezséri remek alakot mutatott be egy büszke urhatnám paraszt szerepében. Kedves volt Pauli Mariska s ügyesen játszott Földvály és Hattvány is, a két baritonista.

Honti Mari szépen játszott, de most már másodszor vagyunk kénytelenek hangsúlyozni, hogy énekelni nem tud. Szívesen látjuk a színpadon, de jól tenné a rendező, ha a kisasszony érdekében kihagyná dalait. Nem látjuk át, hogy minek erőszakolni olyan dolgot, a minek niányát úgy se vesszük észre.

Polgár ügyesen játszott, de emellett sok felesleges játékot engedett meg magának.

A nagymama.

— Ma —

Somogyinét mutatta be ma este az igazgató. Szerémy grófnét játszta s a szerep részleteiben sikert is aratott. Egészen azonban nem nyújtott teljes alakítást. Talán igen öreg hozzá az a szerep. Nem tudta beletálcálni magát minden mozzanatába és ke-

délyállapotába. Nem akarjuk elhinni, hogy ez lenne a legjobb szerepe, s ez esetben nem tett jó szolgálatot neki az igazgatóság, mikor ebben mutatta be a közönségnek.

A mai előadás különben olyan volt, mintha egy lehangolt, hamis zongorán játszották volna le. Néha-néha hallottunk egy-egy igaz hangot. Dicséretes kivételt képezett a sugó, aki hangosan és szépen szavalt. A szereposztás rossz volt.

Kalmár Piroska nem volt eléggé kis leány, aki rövid három fölvonás alatt annyi megkapó és megindító helyzetet megkeresztül. Nem voltunk mindig tisztában vele. Nehány jelenést azonban szépen megjátszott.

Akire eddig nem volt panaszkodás, még Dezséri is elvettette szerepét, tulságosan vastag vonásokkal rajzolva azt a derék paedagógust, akinek semmi egyéb hibája nincs, minthogy félszeg s szerelmes a maga módja szerint.

Ebergényiné jó öreg gazdasszony volt, de annál rosszabb az az alak, amit Kőművesné komponált össze a maga izlése szerint. A mi izlésünk ezzel nem egyezik meg, mi a nőt szeretjük minden körülmények között nőnek látni s nem gyönyörködhetünk abban, ami visszataszító. Ez az alakítás pedig néha határos volt ezzel.

Balla jó gyerek volt, Péchy nem eléggé férfi.

Breznay nem az volt a Koszta szerepében, a mit Csiky Gergely megalakított. Dezséry az lett volna, ha az ő kezébe jut a szerep, Molnár sem találta bele teljesen magát az öreg Örkényi szerepébe.

Az előadás ennyi megjegyzés után természetesen, hogy nem tartozott a legjobbak közé.

A kis molnárné. Sztojanovits Jenő csinos zenéjű eredeti operettéje, mely a múlt szezonnak már csak a végén adatott először, ma kerül színre az előre hirdetett „Pepita” helyett. A ozimszerepet Kocsis Etel, a fejedelmet Kállai Lujza, a többi szerepeket Dezséri, Perényi, Polgár és Hattványiné fogják játszani. A harmadik fölvonásban előforduló „Palotás” és „Toborzó” tánczokat Kállai Lujza és a karszemélyzet adják elő.

Hentallerné Pauli Mariska betegsége okozta azt, hogy a keddre hirdetett „Pepita” operette, mely Kenedics Kálmán első föllépte is lett volna, elmaradt. A primadonna orvosi tanácsra még tegnap a fővárosba utazott, de baja aggodalmakra nem ad okot, mert „Erminy” pénteki premiéréjén már játszani fog.

A szerelem iskolája. Rákosi Jenő nagyhatású színműve, mely a nemzeti színházban pár hét előtt föllevenítettén, nagy tetszést keltett, a jövő hét végén nálunk is színre kerül. Az érdekes előadás az összes drámai személyzetet fglalkoztatni fogja.

Hunyadi László operát tanulja jelenleg az énekes személyzet. Erkel, az ősz mester már beleegyezett előadhatásába és november elején színre kerül.

Törvénykezés.

Egy falusi bíró üzelmei.

A mokrini bankár.

Szorgó Antal mokrini bíró nem közönséges fufanggal és ravaszsággal tudott visszaélni azzal a csekélyke kis hatalommal, melyet diszes közigazgatási rendszerünk a bíró pálczána adott. A legjobban kvalifikált bankpénztárosnak is diszére válnának azok a sikkasztási, hűtlen kezelési, köz- és magánokirat

publicziata neve van elrejtve s a regény ennek a férfinak megrázó tragédiáját mondja el érdekfeszítően.

Legujabb.

A király Budapesten.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Ő felsége a király ma reggel 6 óra 13 perczkor a magyar államvasutak külön udvari vonatán Gödöllőről Budapestre érkezett. A pályaudvarban Pekáry József főkapitányi helyettes volt jelen. A király a pályaudvarból budai palotájába hajtatott s d. u. 4 órakor visszautazott Gödöllőre.

A Hentzi szobor megkoszoruzása.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ e. t.)
A függetlenségi és 48-as párt ma a Hentzi szobor megkoszoruzása ügyében értekezletet tartott. Helfy Ignác megnyitván az értekezletet, elmondja a képviselőházban történeteket, kifejti, hogy ezzel szemben a pártnak meg kell határozni az eljárás módját. Bejelenti, hogy Eötvös Károly a képviselőház holnapi ülésén határozati javaslatot nyújt be, melyre kéri a párt véleményét. Eötvös Károly kifejti, hogy a képviselőház a meghívónak azt a részét, hogy Lobkovitz a budavári honvéd emlékre koszorut szándékozik tenni, tudomásul veheti, mert ezzel csak kötelességet teljesít a magyar nemzettel szemben, mely a közöshadsereget eltartja és ruházza. De nem helyes elhárítani a képviselőház a Hentzi szobor megkoszoruzását negyvennyolczas honvédek nevében, mert erre meghatalmazása senkinek sem lehet. Pázmány Dénes és Szalay Károly helyeslik a határozati javaslatot, Vison-tai Soma azonban ellenzi, mert a honvédszobor leleplezése nem lehet osztrák katonai ünnep. Eötvös fölvilágosítása és Károlyi Gábor gróf szavai után a párt egyhangulag elhatározta, hogy Eötvös javaslatát minden parlamentáris eszközzel támogatja.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Nyiregyházáról sürgönyzik: Megbotránkozva tiltakozom Ivánka Imre és Tisza László egyoldalú, illetéktelen és jogtalan eljárása ellen, mely az országos 48-as honvédség egyetemének erkölcsi jogérzetét sérti. Krudy Gyula, a szabolcsmegyei honvédegyesület elnöke.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
A kormánypart mai értekezletén elhatározta, hogy fönntartja a Hentzi szobor megkoszoruzásának ismert programját.

A főrendiház akeziója.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ e. t.)
Hivatalos levélváltás folyt a napokban a főuri körök kath. vezérei között. Eredményként jelzik, hogy Csáky-Szilágyi javaslatok ellen még akkor is biztosítva van a többség, ha a püspöki kar egy töredéke arra az álláspontra helyezkednék, hogy a polgári házasság eltűrhető. Mozgalom van az iránt is, hogy a főrendiház Csáky-nak és Szilágyi minisztereknek első kínálkozó alkalommal bizalmatlanságot szavazzon, de hát a mozgalom még eddig határozott alakot nem öltött.

Az osztrák delegációból.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Az osztrák delegáció mai nyilvános ülésén Eim vehemens támadást intézett a delegációk intézménye ellen. Követeli, hogy a tárgyalási mód változtattassék meg és a tárgyalás sulypontja plenumba helyezzessék át. Támadja a hármasszövetséget, Oroszországgal való szövetekezését ajánlja Ausztriának. Spincsics szláv szempontból beszél a költségvetés ellen, melyet több osztrák delegátus jelentéktelen felszólalásokkal támogat.

Irányi Dániel állapota.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Irányi Dániel állapota, mint egy nyiregyházi távirat jelenti, a legnagyobb örömmel értesülünk, már jobbra fordult. Azok a komoly aggodalmak, melyek méltán fogták el mindazokat, akik e kiváló kazafi egészségét féltik, oszlóban vannak most már. Remélünk lehet, hogy közéletünk e tisztelt alakja rövid idő múlva egészen visszakapja egészségét.

A kolera terjedése.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
A kolera egyre terjed. A mai nap folyamán Pozsonyban, Zimonyban és Belgrádban konstatáltak a kolera föllépését.

A költött merénylet.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Belgrádból sürgönyzik: A különböző pártokhoz tartozó hirlapírókból összeállított bizottság, mely Theodorovics Pera főszerkesztő vezetése mellett Petrováczban járt, ma tért onnan vissza s konstatálta, hogy a Pasics elleni hirnek igaz alapja nincs, mert Miloje Pandor 300 méter távolságból lőtt revolveréből.

A görög-román viszály.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Athénből sürgönyzik: hogy Megerősítést nyert, hogy a görög kormány a román kormánynak a Zappa-ügyben tanusított rosszakaratu magatartása miatt elhatározta, hogy a diplomáciai összeköttetést Romániával megszakítja. A bukaresti görög követ tegnapelőtt utasi ást nyert, hogy utazzék el. Hasonlóképp valamennyi konzuláris tisztviselő is el fog utazni és a görög alattvalók védelmét Oroszország képviselőire fogják bízni.

Kolera.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
A pesti barakkórházban hétfőn éjfél-től délig 20, a budaiban 1, összesen 21 beteget vettek föl. — Éjfélt óta ma délig a pesti barakkban 4, a budaiban 1, összesen 5 halálozás fordult elő.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ e. t.)
Buzában ma a kínálat jó, a vételkedv kedvező volt és 30,000 mm. kelt el teljes áron.

A határidő-üzletben a déli tözsde záratai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.61 pénz, 7.62 áru; márcz.—ápr. 7.86 pénz, 7.87 áru; tengeri szept.—okt.-re 4.82 pénz, 4.84 áru; szept.—októberre —. — pénz, —. — áru; május—juniusra 5.06 pénz, 5.07 áru; zab őszre 5.45 pénz, 5.47 áru; tavaszra (1893.) 5.70 pénz, 5.72 áru; káposzta-repcze. (1893. aug.—szeptemberre 12. 1/3 pénz. —. — áru)

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
(Délután öt órakor záródnak.)
Buza őszre 7.59—7.61
Buza tav. 7.85—7.87
Zab őszre 5.06—5.08
Tengeri szept.—okt. 5.48—5.50
Káposzta-repcze 5.70—5.72
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.10—12.20

Budapesti terménytözsdeiről.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
Zsiraru javult. Disznózsír 52—52.50 forinttal kelt. Szalonna üzlettelen. — Effektív szerb szilva 85 drbos 21.42, boszniai 85 darabos októberre 22.77 szerb 85 drbos novemberre 22.77 forinttal, boszniai 85 drbos október—novemberre 22.77, szerb szokvány-áru 19.20, szerb 100 drbos 20.09—20.50 forinttal effektív bánati szilvaiz 20.50—21.50 szerbiai 19.—19.50 forinttal kelt. — Szesz: Csendes. Szesz nyers osztalékolt 14.75—15.— forinton, élesztő-szesz osztalékolt 17.75—18.25 forinton, szesz finomított 51.50—52.— forinton 100 liter százalékonként.

Utótözsde: O. h. 311.70—312.80
Osztrák magy. államvasut 289—289.12.
4%-os magyar arany járadék 112.55—112.60.

A budapesti értéktözsdeiről.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ e. t.)
A tözsde irányzata ma a nemzetközi értékekben határozatlan volt. Rendkívül korlátozott forgalom mellett az árfolyamok csak nagyon jelentéktelenül változtak. A helyi piac szilárd volt. A forgalom ez értékekben élénkült. A valuták valamivel lanyhábbak.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.“ er. t.)
(A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) —. — 41—42 kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —. — krig. 3. Fialat nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban) —. — 44.50 krig. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. sulyban. 44.50—45. krig) Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 45.50—46.50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 klgron felüli sulyban) 41.—42. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban 43.—43.50 krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 45.—46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban —. — kr. Közép (páronként 250—320 klgron felüli sulyban) —. — kr. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) —. — kr. IV. Romániai eredeti (Stachi): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) —. — kr. Könnyű (páronként 240 krig terjedő sulyban) —. — kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 42.—43.— krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 42.—43.— krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 42.50—43.50 krig. — Sertéslelészám. 1892. okt. 14-én volt készlet 125,147 drb, 1892. okt. hó 15. és 16-án fölhajtatott 5167 drb, 1892. okt. 15. és 17-én elszállított 4166 drb, 1892. okt. hó 17-én maradt készletben 126,248 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Vizállás.

	okt. 15.		okt. 17.	
	Méter 0 felett 0 alatt	Méter 0 felett 0 alatt	Méter 0 felett 0 alatt	Méter 0 felett 0 alatt
M.-Sziget	0.22	—	0.48	—
Szatmár	0.16	—	0.11	—
Tokaj	0.74	—	—	0.70
Szolnok	—	0.98	—	0.81
Szeged	—	1.06	—	0.96
T.-Becse	—	0.92	—	1.—
Csongrád	—	1.45	—	1.30
Gyoma	0.43	—	0.35	—
Námény	—	0.91	—	0.91
Arad	—	1.28	—	1.27

Szerkesztői üzenet.

K. K. Algyő. Szívesen látjuk az ön irását bármikor. A kért lapszámot kikeresetjük. A küldött templomtörténeti rajz igen becses tanulmány, de terünk az efélékre nincsen.

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BABA SÁNDOR.